

დროშა

გამოდის ყოველ დღე ორგანოთა ზარდა.

ფასი განცხადებისა: სტრიქონზე...
თუ საქმეობა მოითხოვს, რედაქცია ვასაწორებს და შეამოწმებს დასაბუთებულ დასაბუთებულ წერილებს დაუპირისპირდეს რედაქცია ვერ დაუბრუნებს სტორს.

დროშის რედაქცია სიმონოზის ქუჩაზე, ნაზაროვის სახლში, 1-ლი კლასიკური გიმნაზიის უბან.
ხელის-მოწერა მიიღება თბილისში, რედაქციაშივე; ქუთაისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში. ვარეშე გენერალთაოფის ბიუროს: Вь Тифлисе въ Редакцию «Дроша».
ფასი: წლით 9 მ., 11 თვით 8 მ., 50 კ.; 10 თვით 7 მ., 9 თვით 7 მ. 50 კ.; 8 თვით 7 მ.; 7 თვით 6 მ., 6 თვით 5 მ., 5 თვით 4 მ., 50 კ.; 4 თვით 4 მ. 6 თვით 3 მ.; 2 თვით 2 მ., 1 თვით 1 მ.

დღესასწაულის გამო ხვალ, შაბათს, „დროშა“ არ გამოვა.
მიიღება სხლის-მოწერა ვახუშტის ქუჩაზე, ნაზაროვის სახლში, 1-ლი კლასიკური გიმნაზიის უბან.
ფასი: წლით 9 მ., 11 თვით 8 მ., 50 კ.; 10 თვით 7 მ., 9 თვით 7 მ. 50 კ.; 8 თვით 7 მ.; 7 თვით 6 მ., 6 თვით 5 მ., 5 თვით 4 მ., 50 კ.; 4 თვით 4 მ. 6 თვით 3 მ.; 2 თვით 2 მ., 1 თვით 1 მ.

შიში ვერ იხსნის სიკვდილსა!
მერაბი მესხია ხალხის შიშის-მარსელში და ტულონში რაც დაიხარა, დაიხარა, და რაც არა, ზოგი შეძლებული ნაწილი მსხვერპლები-საკონის-გზით გალაგდა სხვა ქალაქებში და სოფლებში და შეუძლებელი ნაწილი დაბნაჟდა ქალაქ გორედ, ხელად მოხერხებულ საბუნებისა და ზეწურების კანაებში. მარსელის ნაგოსადგური, სადაც ჩვეულებრივ ათასობით გემები ირევიან და მუშები რომც-ათასობით შოულობენ სამუშაოს, მოკლებულია თავის ყოველ-დღიურ სტუმრებს და მუშა-ხალხს ისე ხოლოცის შიში არ აწუხებს, როგორც გაჭირება, ლუმა-პურის უქონლობა.
მერაბიელნი მეცნიერნი ერთმანეთს ეცნენ ხოლოცის თვისების შესატყობად. ბამოჩენილი ხოლოც-მეცნიერი, ნემეცებს მეცნიერთ სმონი, გვარწმუნებს, როგორც ხოლოც-მეცნიერი არა ევრცელდება, თუ არა მგებიათ და ჭრან-ტუხებს მეცნიერნი კი წინააღმდეგაზს აღგანან; პოხი გვარწმუნებს, რომ ხოლოცე ხელს უწყობს ხოლოცის გავრცელებას და ჭრან-ტუხებს ხოლოც-მეცნიერებს

მიხედავდ უფრო მშრალი ჰაერი მიჩინათ. მართს სიტყვით, თუ კაცმა ყველას დაუჯერა და მოინდომა მათის რჩევისამებრ მოქცეს, — თუნდ ეს მრჩეველი გამოჩენილი მეცნიერი იყენ, მაინც ეს ყოველად შეუძლებელია, რადგან ერთი გეუბნებათ წყალს ნუ სვამთ ხოლოცის დასასა და მეორე — რაც შეიძლება, მეტი დალიეთო.
მაგრამ მეცნიერთა ერთი-ერთმანეთთან შეჯახება ყოველთვის წყაროა უმართებლისა და ხოლოც-მეცნიერთა თაყვანებელმა წერამ, სჯამ და ბასმა ორი რამ მაინც დაადგინა, მეორედ, რასაც არც ერთი პარტია უარს ეცრა ჰყოფს. პირველი ის არის, რომ როგორც ხოლოცე, ან ადამიანიც კი სუფთადა სცხოვრობს, იმას ხოლოცა იმდენს ვერას დააკლებს, როგორც უწმინდურებაში მყოფს ხოლოცა და ადამიანს; რომ უწმინდურობა არის უმთავრესი საზარდო ყოველ-გვარ ემიდე-მიურ ავად-მყოფობისა და მეტადრე ხოლოცისა და ჰირისა. მეორედ — აღიარებულია რომ ადამიანის პსიხიურ მდგომარეობას დიდ გავლენა აქვს მის ჯან-მრთელობაზე. მმარა კაცმა წარმოიდგინოს ესა და ეს ავადყოფობა მჭირსო და მაშინვე იგრძნობს ნიშნებს ხსენებული ავადყოფობისა.

ქველამ იცის, რომ ცოფიანი ძალი-საგან ნაკბენი კაცი ხშირად ცოფიანდება არა იმისაგან, რომ ცოფის გესლი ჩაუვიდა სისხლში, არამედ იმიტომ, რომ გაცოფიანების შიში-ყოველ წუთს მოქმედობს მასზე და ბოლოს ჭიქცა ნამდვილ მოვლენად გარდაქცევა.
ხალხს ეს ამავეი კარგადა აქვს შემინებული და აი თვით იმ აღმოსავლეთის ხალხსავე, რომლის შორის დაიბადა ხოლოცის შემქმნელი გესლი, შემდეგი ლეგენდა შეუდგენია ამ ავად-მყოფობაზედ.
„ხალხსადა ოსმალო მხიარულად და უდარდლოდ მიდიოდა სმირნაში და უცებ დაინახა, რომ იმავე გზას ადგა საზარელი სტუმარი — ხოლოცა. საბრალო ოსმალო ჩამოხტა ცხენიდან, დაუჩქა და სთხოვა, არ ეხლო ხელი მისთვის და იმის ცოლშვილისა და მეგობრებისათვის. ხოლოცას შეებრალო იგი და უთხრა: „ნუ გეშინიან, შენა და შენიანებს ხელს არ ეახლებ და სმირნაშიც მხოლოდ ორი ადამიანი კაცს მოგვალეო“. ამ სიტყვების შემდეგ ხოლოცა გაქცა. როდესაც ოსმალო სმირნაში მივიდა, იქ ეს სერი მძინვარებდა კიდევ და დიდ-ძალ ხალხსაცა ჰხოცდა. ოსმალო და შედებულნი სცხოვრებდა, რადგან დაწმუნებული იყო,

„დროშის“ ქველტონი ივლისის 20-დღეს, პარასკევი, ბანაობდნ და უფლებელა იმგოგონებში. პატარა-ლოცხენს ვაღმა მდებარებს სოფელი ტირძისი, რომელიც კარგა მოხლილია, აგრეთვე გენახოვან ბაღოვანი. იქვე წყლის პირას დაგვიდა ღუქანი მდ. წარწერით რუსულ-ქართულად, რომელიც გვატყობინებდა, რომ ღუქანი ეკუთვნის ცილაც შილიანოვს. ამ ღუქანთანაც კოტა შეიფერხეთ. მართულმა ხასიათმა აღარ დაგვაყენა და გავიწრეთ ღუქანსკენ ზანუის სამთხველად; ერთმა პირატეს ცრემლი დალია; მეორემ ხელადით ღვინო მოიღვა. ღახლში იდგა ახლად შეღებულნი ბიჭი; სახე აწვრილოდა ჩიტის ბარკყვით და სათლვა შეხედაც რადღენიმე ღერს ბალანსაც თავი ამოღებდა იმდენს იმდენს. ბილი რიფსც ცხელი ღახლიდარო, ეს ღუქანი ვისია? ვითხვით ჩვენს.
ჩემი განსლავთ, — გვიბასუხა მან. როგორ შენი? მს რუსული გვარის რაღა ი ფიცარზე?
— ჩემი გვარი ეგ განსლავთ და რა ვიცინ. სენი რა მოკლულა მოკლულა?
— გენ რუსული არ იცი? მამ რუსსა არა ხარ?
— საიღამ მეკოდინება! მამას არ სკოდნია და დედას.
— აღმოჩნდა, რომ დახლიდარი იყო

მართლაც რუსის ჩამომავალი, როდესაც ტირძისი იყო ლაშქაროვის ხელში, იმას დარჩენია იქ კაცი მმელიანოვი, რომელსაც ქართველი ქალი შეურთავს. შითონ სრულებით და ეწყებია ქართული; თვისი დღენი ტირძისში დაულოცია და მათხოვრობით გამოუყვანია ცოლ-შვილი.
სოფელი ტირძისის ერთი ნაწილი სახემწიფოა და საეკლესიო; დანარჩენი ეკუთვნის აზ. ი. ს — ოვს. ბეწის ხელში ყოფილა ტირძისი; ბეწრი დაერდარაზა გამოუვლია, ვადრე ეხლან დღეი პატრონის ხელში ჩავარდებოდა. პლ. იოსელიანი თვის თხულებში „სტორება მეფე ბიორგი მე-XIII-სა“ ტირძისზე სწერს შემდეგს: *) „ტირძისი ყოფილა არაგვის შირსთავის საპურე სოფელი და მეფე ირაკლიმ არაგვთან ტირძისიცა ჩამოართვა არაგვის შირსთავთა.“
„მაშინ ტირძისი მისცა სარხოდ ხერთვისს ბეგსა, ახალციხიდან აქ გადმოვარდნილსა. მას ბეგს გამოართვა მეფემ პრეკლემ და მისცა საპურე-რავოდ ღვით ვისმე აბაშიძეს, და შემდგომად აბაშიძისა, მისცა მეფემ ირაკლიმ იმდენსა, რომელიცა იყო ტირძისის გამგედი.“
*) ეს სიტყვები ეკუთვნიან ეგნატე იოსელიანს, პლატონის მამას; მგონი, ესეც ყოფილა ტირძისის გამგედი.

პრეკლემ მეთოდი ჩაქის შირსთავსა. შემდგომად გარდაცვალებისა მეთვის ირაკლისა, გამეფებულმან მეფემან ბიორგი წარგზავნა გამგედ მისს სოფლისა ბეგია შურქისტანიშვილი და როდესაც ახალსა დროსა მეფისა გიორგისა გამეფებისა, ღვით ბატონიშვილი გადმოვიდა რუსეთით და ლაშქაროვის მაგიერ სოფელი სთხოვა მეფესა, მაშინ მეფემან დაუწერინა სიგელი ტირძისისა, რომ ღახს ლაშქაროვისაო. მაშინ ეს სოფელი მიხარა მეფემან სიგელითურთ, ღვით ბატონიშვილიმან გამგე ანა მე (მენატე აბოზს) გამგედ მის სოფლისა და მე გამოვცალავე ბეგია და გიყავ ორს წელს გამგე მისი ჩაქს და ჩაქთ წ. და რაც გამოსავალი იყო სოფლიდან, ჩემს სარგოს მე ვიღებდი და საბატონოს ცუტხაენი ღვით ბატონიშვილსა. მერმე მე გამომცალა სემონ ზაბაშვილი წელსა 1799-სა. 1802 წელსა რუსეთით მოვიდა ნიკოლოზ მნიკოვი და ლაშქაროვსა ტირძისი მიებარებინა მისთვის, ამისათვის მან მნიკოვსა გამოჰსცალა სემონ ზაბაშვილი და მიიღო მნიკოვმან ტირძისი; შემდგომად მისსა მიიბარა ლაშქაროვისაგან და მნიკოვისა იოსებ ღეიანოზმან წიგნამდღერიშვილმან. ამისს მოქმედები

*) ეს სიტყვები ეკუთვნიან ეგნატე იოსელიანს, პლატონის მამას; მგონი, ესეც ყოფილა ტირძისის გამგედი.

*) იხილეთ „დროშა“ № 145.

რომ არც თითონ დაუშვებდებოდა რამე, არც იმის მეგობრებს, მაგრამ სთვლიდა კი, როდის შესრულდება ორი-ათასი მკვდარიო. მისდა გასაოცრად, ორი ათასის მაგივრად ხუთი ათასი კაცი მოკვდა. ამომატყუა იმ შემთხვევებულმა, — იფიქრა იმან, — აბა შენც დღეს ეხლა და ენახოთ, რა პასუხს მამცემს. მალე ოსმალთს იგივე ხოლერა შემოეყარა. — არა გრცხვენ იან, შეცრუ — მატყუარა, ორი ათასი უნდა მოგვეკლა და ხუთი ათასი კი დახოცე, — უთხრა ოსმალთს. (სტეფანი, მიუგო ხოლერამ: მე მხოლოდ ორი ათასი მოგვკალი, სამი ათასი კი შიშმა დახოცა“.

მს ლეგენდა იქნება საუკეთესო წამალი გამოდგეს ხოლერის წინააღმდეგ და აჯობოს ძონის მინერალურ წყლებს და ქლანელის პერანგებს. შესუთაობა და შიში საუკეთესო მომხრენი არიან ხოლერისა და ამ საგანზედ ყველა მეცნიერი ერთსა და იმავე აზრს აღვანან: აღამიანმა ხოლერობის დროს თავის ჩვეულებრივი ცხოვრება არ უნდა შესცვალოს, მხოლოდ უწმინდურება კი მოიშოროს და შიში გულში არ შეუშვასო.

შინაური ძროხისა.

— აგერ ორი კვირაა, რაც ჩილოქსერის პარტიამ სოხუმში მუშაობა დაიწყო და აქამდის ჩილოქსერის ბუდე არსად გამოჩენილა. მხოლოდ ათს ამ თვეს ნაშუადღევსას გამოამკვლევებს ბ. ზვანაბას სახელმწიფო სანიტარულ ადგილზედ უპოვინა ჩილოქსერისაგან გაფუჭებული ვაზი, რომლის ფესვებ-

თა გასყიდა ტირძისი და მიესყიდა სულხანოვსა*).

ამ სახით, რაოდენიმე ხნის განმავლობაში ტირძისი ლოლილებულა ათასნაირი ჯურა კაცის ხელში. მრთს მოურავს მეორე სცვლიდა, მეორეს მესამე და მთელი ეს დავი-და-რაბა ატყდებოდა გლეხს თავზე...

— აქაურს მებატონეზე მე სულ სხვა აზრისა ვარ, ჩავერიე მე ლაპარაკში. იგი რიგაინი მეურნეა; ზენათესვას მისდევს; არის ძიელ მხნე კაცი; აქვს სხვა-და-სხვა მაშინები, გამოსადეგი მეურნეობაში; თვითაც ჭკუიანი კაცია, თავის ხელით თურმე მართავს და ამოქმედებს სამეურნეო მაშინებს. ამისთანა კაცი სასარგებლოა სოფლისთვის და არა საზარალო. ამ გვარი გაგებული კაცი ხალხის ცოდვაში არ ჩასდგება.

— ჰკუთას ვინ წაართმევს, — მაგრამ ამას კი ვიტყვი, რომ ამოდენა სოფელში სკოლა არ არსებობს. როცა უნდა, მაშინ გაახსენებენ ამისთანა კაცი სკოლას, მაგრამ სხანს, რომ გული არ შესტყევა. შურა კარგ მაგალითს მოვიყვან. რამდენიმე კომლი კაცი აქ, ტირძისში, საეკლესიონი, თუ სახაზინონი არიან, — ეს კარგად

ხედ ეს მწერი ბლიამად დაბინავებულიყო. იმედგულობენ, რომ, როგორც ამ ბუდეს, ისე შემდეგში აღმოჩენილებს სრულებით მოსპობენ, თუ საზოგადოებაც თავის მხრივ დაეხმარება, და საიღამაც ჯერ არს, შემწეობა არ მოაკლდება პარტიას. მაგრამ საწუხაროდ, საზოგადოება, თურმე მტრულად უყურებს ამ პარტიებს, რადგან ასე ჰგონიათ — ესენი ტყუილად ფულსა ჰხარჯვენ და თითონვე კი ავრცელებენ ჩილოქსერას, რომ ამით შემდეგშიაც საქმე არ მოაკლდეთო. მსეთი უნდობლობა თურმე ძალიან ცუდად მოქმედობს ზნობით ჩილოქსერის პარტიის წესებზედ.

— სოფ. აწყურისა (ძახეთი) გვწერენ: „ბ. დ. აწყურელის მეცადინეობით დღეს იყო აქ გამართული წარმოდგენა თელავის სკოლის ღარიბი ქალების სასარგებლოდ. წარმოდგინეს „ბაიყუში“, მე-IV მოქმედება „თამარ ბატონიშვილისა“ და „ჯერ ქული, მერე მოურავი“. წარმოდგენაზე ძლიერ ბევრი ხალხი დაესწრო, ასე რომ ბილეთების უქონლობის გამო მრავალნი ისე აძლევდნ ფასს და ფეხზე იდგნენ. მით თელავიდანაც ბევრი მოვიდნ, თუმცა სოფ. აწყური 10-ი ვერსის სიშორეზეა. წარმოდგენამ კარგად ჩაიარა. ხელოვნურად შეასრულეს თევიანთი როლები ქ. მაყაფისამ, ბ. აწყურელმა და ბ. მ. მ. — დემ.

სულ შემოვიდა 94 მან. 37 კაბ. აქედამ დიხარჯა სცენის მომზადებაში და წვრილმანებზე 36 მან. 37 კ. პარიკმახერს და მეზურნეებს 18 მანეთი — სულ 54 მან. და 37 კაბ. წმინდა შემოსავალი დარჩა 40 მანათი,

არ მახსოვს. რა გარჩევაა ამ ერთი სოფლის ხალხში? საეკლესიო გლეხნი უფრო თამამი ხალხია, ლალი და თავმომწონე, სიმართლის მთქმელი. მრთი ამ საეკლესიო გლეხის მამული მდებარებდა ტირძისის ბატონის ხოდაბუნის გვერდზე. აუშნობდა ხოდაბუნს და მოინდომა ხოდაბუნის შემორგვალეობა, როგორც შრიდრის ღიღმა, პრუსიის მეფემ, თვისი სამფლობელო შემოარგვალა პოლშის სამეფოს ჩამონაგლეჯი ადგილით. სწორედ ასე მოხდა აქაც. აგერ თხუთმეტი წელიწადია რაც გლეხს ზ. ტე — შვილს ჩამოერთვა ერთი ნაჭერი მიწა. გლეხი არ დაუფარდა, გაჰბედა ხმის ამოღება. დაიწყო დავა-დარაბა. როგორც ესტყვი, თხუთმეტი წელიწადია ეს საქმე სწარმოობს. შველა ინსტანციები გაიარა რამდენჯერ დაიტრიალა გლეხმა საქმე, მაგრამ ისევ ხელიდამ წაუვიდა. შველა გლეხი ამბობენ, დარწმუნებულია, რომ ტ — შვილს ეკუთვნის ის ნაჭერი სახანავი მიწისა. ჩვენც ვავიგონეთ, რომ ახალ-ციხელი ბეგადამ მოკიდებული, რომლისთვისაც მეფე მრეკლე II-ეს ჩაუბარებია ტირძისის გამგეობა იმ დრომდე, ვინემ ეხლანდელი მფლობელი ძველი ტირძისის ნაწილისა წაედავებოდა ხსენებულს გლეხს მამულს, — ის მამული ყოფილა გლეხისა, მაგრამ ეხლა

რომელიც გარდაეცა ქალების სასწავლებლის მმართველს ბ. ი. როსტომაშვილსა.

— ძახეთიდანა გვწერენ, რომ სოფ. მაჩნაძიანის ახლო არის სადავო ტყე ხაზინისა და თავადის ჯანდიერების შორის. „ლენინის“ თანამემწე ბ. ტ — ვი, როგორც ისმის, ამ ტყეში არ უშვებდა თურმე ჯანდიერების ბილეთით ხალხს; ამიტომ ტ — ვისათვის ჯანდიერებს შეურაცხება მიუყენებიათ. საქმე გამომძიებელთან არის.

— საკვირველია, რომ ქალაქი არა ზრუნავს, ცოტათიც არის, თვალყური მიაქციოს თბილისის საბანაოებს, სადაც განურჩევლად — დიდი თუ პატარა ერთმანეთში არეულნი ბანაობენ და ათასი უწესოება ხდება. სხვათა შორის, ამ საბანაოებზედ დღიან მოსწავლე ბავშვები, რომელთაც ათასი განსაცდელი სდევნისთ, განუწყვეტელი ლანძღვა-გინება ესმისთ და მოწამედ ესწრებიან იმ უსაქმო ჯიბგირების საქციელს, რომელთაც დღე არავითარი საქმე არა აქვსთ და დიდიდგან საღამომდე წყლის პირასა ყრიან.

— ჩვენ შევიტყეთ, რომ ჩვენი სათეატრო რეპერტუარი კიდევ რამდენიმე ორიგინალურის პიესით გამდიდრდება. ბულით ვისურვებთ, რომ ეს პიესები არ იყვნენ აშენებულნი ან კინტოურს ლანძღვა-თრევაზედ და ზურნის ბრახა-ბრუხზედ და ან კიდევ გაუთავებელს კაცისათვის მოსაწყენ მონოლოგებზედ, რომლებითაც ისე

იმის შვილს ერთმევა ხელიდამ. ამ მამულის დარღმა გადრატანა ეს ოდესმე გაკეთებული გლეხი. მისს ძველს შეძლებას ამტკიცებს მისი მამულები, საკუთარი თვისი კარის ეკლესია. მაგრამ ეხლა აზრდილიც აღარ არის ძველი შეძლებისა. ამ უკანასკნელად გლეხს კიდევ ჰქონდა იმედი, რომ პალატაში საქმეს მოიგებდა, მაგრამ ყველა ტე — ს მოწმებისთვის დავა გამოუტყდა, **КО ВСЪМЪ ИСКЪ ПРЕДЪЯВИЛЪ-О...**

მართლა, აფსუსია, რომ ამ სოფელს სკოლა არა აქვს, უფრო იმიტომ არის სანატრელი აქ სკოლა, რომ სოფლები ნახევარ ვერსის მანძილზე აკრავან. არ გაუჭირდება ბავშვს თერგვისიდან და ბროწლოთიდან სიარული, რომელნიც ტირძისის გვერდით არიან. აქაური მებატონე როგორც იმისთანა პირი, რომელსაც გემო გაუგია სწავლა-განათლებისა, უწევნეია იგი და გამოუყენებია თვის ცხოვრებაში, არ უნდა ზარობდეს სკოლის გახსნას. ცოტათი რომ მაინც მიჰბადოს ი. წინამძღვრიშვილის მაგალითს, ურიგოს არ იზავს. მაგრამ რაღა ჩვენი მოძღვრება ეჭირება ვისმეს. შიგნორდაც კარგად ესმისთ სწავლა-განათლების მნიშვნელობა და მისი ჩვენთვის სიჭიროება.

მზე კარგად დაწვერა, რომ

უხვად ვეასაჩუქრებენ ხოლმე ჩვენი პიესების მწერლებსა **წმინდა** სხვათა შორის, შევგახლოვნი დაგასახელოთ შემდეგი პიესები: „ბრძნობა და მოვალეობა“, დრამა 5 მოქმ., „ბულნარა“, დრამა 5 მოქმ. გადმოთარგმნილებიდან: „ბაცარცული ფოსტა“ დრამა 5 მოქმ., „ორლენის ქალწული“ და „მილჰელმ ტელი“.

— ჩვენ გვატყობინებენ, რომ ის მთიელები, რომელნიც აქ ციხეში დაჭერილები არიან, აქაურ სიცხეს ვერ იტანენ და ხშირ-ხშირად ავადმყოფობენ.

სული არ იქნებოდა, ამ გვარი ტუსალებისთვის ყურადღება მიექციათ და საქმის გათავებამდის მაინც მთის რომელსამე, თუნდა თიანეთის, ციხეში ჰყოლოდათ.

— ჩვენ გვწერენ: „დღეს დილას, მეექვსე საათის ნახევარზე, როდესაც საბანებლად მივიღოდი, ძაღვის კორაპუსის ქვემოთ მტკვრისაკენ მიმავალ ქუჩაში, პიეზოვის სახლის წინ ვნახე მკვდარი ბავშვი (ქალი). ჩემის შესვლელობით, ბავშვი სამი-ოთხი დღისა თუ იქნებოდა. ათი წამი ეყუარაულე, რომ ძაღვებს არ შეეჭამათ. მიკვირს პოლიციელები რატომ არ ათვალისებენ ამისთანა საეჭვო ადგილებს, რომ ბოლოვინის პროსპექტზე ყოველ დღე - და - ღამ დაიარებიან. მეგება, საცოდავი ბავშვი სიკვდილს ასცდნოდა და მადლიანს კაცს გასაზრდელად ხელში ჩაეარდნოდა. ბავშვი შიმე-

ცხინვალს მივატანეთ, მივატანეთ ყოველის მხრივ შენეირს ხეობას, შემკულს უხვი ბუნებისაგან ვენახებით, ტყით, წყლით, კეთილ-გამოდებული ჰაით. სოფლები, დაწყებული შინდისიდან, გამწკრივებულან დიდ-ლიანვის პირად, გადამბულან ერთად და წარმოდგენენ ერთ დიდს წალკოტს, რომელიც აღამიანს თვალს სტაცებს და არ იცის რომელ სურათზე შეაჩეროს თვალი, რომლით დასტკებს. მაგრამ კაცის გული აღუესებელი საწყაულია; მას უნდა ერთჟამად, ერთბაშად დასტკებს ამ დიდებული წალკოტის ცქერით. შემშარიტად, რომ სამოთხეა ცხინვალის ხეობა. ტყუილად არ უძახდენ ჩვენი მეფეები მას სამოთხეს. უნებლიედ მომაგონდა ცხინვალის ხეობის დანახვაზე, სიტყვები პოეტისა და წაივზუზუნე:

„ბეჭ მოკედი და შეკსკდი სანატრელს ნეტარებას!... ვიპოვე იგი სამოთხე, ვინ მოსთვლის ამის ქებას, გადაჭიმულა წაღკოტად, შესხედეთ ღვთისს ნებას“...

(შემდეგი იქნება)

*) იხილ. „ივერიის“ 1880 წ. № 11-ის დამატება „ცხოვრება მეფე გიორგი XIII-ისა, გვ. 325.

ლად ევლო ცივს ქვაზედ. შეხებზე ჰქონდა დახვეული შავი მხერები.

— ბაზ. „მწყემსში“ სწერია, რომ მლ. სამადოეს განუძრახავს ქართულს ენაზე რაიმე ძველი სასარგებლო წიგნები დაბეჭდოს. სხვათა შორის, მას ხელში ჰქონია არსენ. ძათალიკოზის წიგნი «ზრდემლი», ანტონ. ძათალიკოზის „მარტირია“ და რამდენიმე ძველი ქადაგებანი. ამ პატივცემულს მამას, რადგანაც შეძლება და გარემოება ნებას არ აძლევს, რომ თავის საკუთარს საშუალებით გამოსცეს ეს წიგნები, ამის გამო განუძრახავს ხელის მოწერის გამართვით გამოცემა ამ წიგნებისა. დაბეჭდვის შემდეგ თითო თითო წიგნი ყველა ხელის მომწერელთ დაურიგდებათ.

— ამ დღეებში ორჯერ ამაოდ სცადეს ბოროტ-მოქმედთა ცეცხლი წაეკიდათ თავ. ბრუნისკის სახლები-სათვის, ძუკიაში, სადაც მესამე განყოფილების მომრიგებელი სასამართლოა. შეკველია, ამ ავაზაკებს რაიმე საქმის კვალის მოსპობა სწადიათ. მწვეველნი საზოგადოებანი ისე დაშინდნენ თურმე, რომ არც ერთი არა კისრულობს ამ სახლების თავისთან გადაზღვევას და სადაც დაზღვეულია, იმ საზოგადოების აგენტი მზა არის უკანვე დაუბრუნოს თურმე საზღვევლად შეტანილი ფული, ოღონდ თავი-დამ მოამაშორეთო. „ახალ მიმოხილვას“ შეუტყვიან, რომ ეს ცეცხლის წაკიდება ბრალდება ამ სასამართლოში სტაროკედ ნამყოფს პირს.

— იგივე გაზეთი გვაუწყებს, რომ მალე თბილისის ოლქის სასამართლოში განიხილება საქმე ალუნაკოვის ქერივის მკვლელობა. ბრალდებულნი ხუთნი არიან, სულ ახალგაზდანი 20—30 წლისა. მრთი ბრალდებულთაგანი გამოტყვილა და მთელი საქმე იმის გამოტყვნაზედ არის დაფუძნებული.

— შეთხანის ასავალთან, „ძავკაზის“ სიტყვით, სცხოვრებს ერთი საეკვირა, სპარსეთიდან მოსული პირი, რომელიც მკითხავობს და თან „ყოველ გვარ ავადმყოფობას არჩენს“. ამ კაცთან თურმე დიდ-ძალი ხალხი დაიარება, არამც თუ უმეცარი, თვით გონება-გახსნილი საზოგადოებრივად. ამ დღეებში მისულა მასთან ერთი მასწავლებელი ქალი თავის მეგობარ ქალთან ერთად მომავალის ბედის შესატყობად. მკითხავს ესენი ბნელ ოთახში შეუყვანია, ჩაუკეტია კარები, ხელი წაუღვია მასწავლებელი ქალისათვის და გაუნამუსობა მოუწადინა. ძარგი კიდევ, რომ მასწავლებლის მეგობარს მოუსწვრია კარების გაღება და ხალხის დაძახება, თორემ ბეჯკრულს ქალს ავად მოუხდებოდა ესეთი ცნობის-მოყვარეობა.

— ათინაში მომკვდარა გამოჩენილი მოგზაური ქალი პარლა სერენა,

რომელმაც ორი წელიწადი დაჰყო ჩვენს ქვეყანაშია და დასწერა თორმეტ-ტომიანი წიგნი ძავკასიაზედ («Le Caucase»).

„დროების“ კორექსორდენციები.

თელავი, ივლისის 15. როგორც იყო მოგვმორდა აუზრებელი წვიმები. აგერ მეორე კვირაა, რაც ზაფხულის სიცხეები დაიჭირა. ბარემ მოსოფლებში გაშმაგებული მკა და ლეწვა გაიმართა. მუშა საშინლად გაძვირდა. მაძვირების გარდა, მუშის შოვნაც არ არის, რადგან ყველა წინა წვიმებით შეშინებული ეშურება მზიან დღეებს და ცდილობს მალე შეიტანოს სახლში წლიური მიწის მოსავალი. ღიად, სოფელში ასეთი გაცხარებული მუშაობაა, მაგრამ თელავში კი სამაგიეროდ გაცხარებული უქმად სიარულია და ნუნუნას წაფება, როდესაც საქმიანობა, მეტადრე ეხლა, ძალიან საჭიროა. აუზრებელი წვიმების წყალობით თელავის ქუჩები ისეა ახრამულ-ჩახრამული და ქვა-ღორღებით საესე, რომ შებინდების შემდეგ შეუძლებელია კაცმა თავის სახლს ისე მიავნოს, რომ ორჯერ-სამჯერ არ დაუკრას თავი მიწას. ამასთანავე შესანიშნავია მეტის-მეტე უსუფთაობაა ქუჩებისა. მართალია, თელავის მოხელენი ცხვირ-წინა ქუჩას, ბალის ახლო, და ბაზარს სუფთად ინახავენ, მაგრამ თელავს, ამ ქუჩების გარდა, ბევრი სხვა ქუჩებიცა აქვს, რომელნიც უფრო საჭიროებენ ყურის-გდებას და სისუფთავს. ძარგი იქნება, რომ იმ პირმა, რომელსაც ეს საქმე აქვს ჩაბარებული, მცირე ხანს თავი დაანებოს ნადიკარზე სეირნობას, მოიხადოს ბოდიში იქ მოსიარულე ქალებთან და ქუჩები დასუფთავებინოს. მაგრამ ნადიკარის მწვანე მღვლო, გამაგრებელი ნიავი და იქ მოსიარულე „ბარიშნები“ ჩვენს ახლად გამოცხობილ მოხელეს ყველაფერს ავიწყებინებენ.

თიანეთის მაზრა, მაისის 29. არტანის საზოგადოების სოფელ ბაჩალში არის ერთი პატარა ეკლესიის ნანგრევი. აქ ყოველ წელიწადს, ამაღლება დღეს, მოდის ხოლმე ბევრი ხალხი, როგორც ადგილობრივი მცხოვრებლები — ფშავლები, აგრეთვე გარეშე სოფლებიდან, მაგალითად: მრწოდამ, თიანეთიდან და ქანეთიდან. აქაც, როგორც სხვა-და-სხვა სალოცავებში ფშავში და საზოგადოდ ჩვენს მხარეში, არის «ხევის ბერი», რომელსაც აბარია ხატის, ე. ი. იმ სალოცავის ნივთიულობა: გვირგვინის აზარფეშები ანუ „თას განძი“, როგორც აქაურები უწოდებენ.

იქ მიყვანილ ცხვრებს ჰპოცავს და დახოცილის ცხვრების ტყავეს ხალხი იმასვე აძლევს.

წელსაც ხალხი ჩვეულებისამებრ შეიკრიბა აქ. «ხევის ბერი» თავის საქმეს, «საკლავის» ხოცვას შეუდგა და, როცა გაათავა, ცხვრის ტყავეები ერთ ალაგას დააგროვა. ხევის ბერმა თავის სალოცავს რამდენიმე თავის საკუთარი ცხვარი კიდევ დაუყლა და იმათი ტყავეები ცალკე დააგროვა. ამ დროს მოძახდა ადგილობრივი მღვდელი (არტანის), მ. ც—ვი და გამოაცხადა, რომ, რაც აქ ცხვრის ტყავებია, სულ მე უნდა ჩამაბაროთო. ამაზე ხევის ბერმა უპასუხა, რომ ტყავეები ხალხისაა და ვისაც მისცემს, იმისი ნება არის და არა ჩემო; მე მართალია ხევის ბერი ვარ და ტყავეებს ვიღებ, მაგრამ თუ პატრონი არ მომცემს თითონა, მე ვერ გამოვართმევ ძალითაო. ბარდა ამისა, მე ჩემი საკუთარი ცხვრებიც დაეხოცე და ხალხმა რომ თავიანთი ცხვრების ტყავეები მე არ მომცეს, ჩემსას ხომ ვერავინ წამართმევსო. მღვდელი მაშინვე დასწვდა ხევის ბერის საკუთარი ცხვრის ტყავეებსა და უნდოდა წაეღო, მაგრამ ხევის ბერმა არ დაანება მღვდელს ისინი და მოუვიდათ ლაპარაკი, მერე ჩხუბი და საქმემ ბოლოს ცემამდე მიადწია. სულიერი მამა, თუმცა გულ-მოდგინედ იბრძოდა, მაგრამ, საუბედუროდ, ბახუსის წყალობით იმდენი ძალა აღარ შერჩა, რომ ხევის ბერი დაეძლია და ტყავეები წაეღო.

ამ გვარი „ცემა-ტყევა“ მღვდლისა და ხევის ბერების შორის ხშირად ხდებოდა ხოლმე ტყავეების თაობაზედ. მღვდლები გვეუბნებიან ხალხსა, რომ ტყავეებს ეკლესიების სასარგებლოდ ვკრეფავთ მთავრობის ბძანებითაო, მაგრამ არა მგონი, რომ ეს ასე იყოს. არც ის არის შესაძლებელი, რომ მთავრობამ მღვდლებს ხალხისგან ძალდატანებით ტყავეების გამოართმევის ნება მისცეს, უკეთუ თითონ ტყავის პატრონი არ ისურვებს ეკლესიისათვის შეწირვას. შემძლიან დავარწმუნო მამა ც—ვი, რომ ის ხალხში ამ გვარად ქცევით თავის თავსაც, ეკლესიასაც, სარწმუნოებასაც და თავის ღირსებასაც ხალხს სრულიად შეაძულებს, და არა თუ ვერა შესავალს ვერ შეჭმაცებს თავის ეკლესიას, არამედ იმ შესავალსაც მოუსპობს, რაც აქამომდე ხალხისაგან ჰქონია.

ნუ თუ მღვდელმა მოძღვრების წილ, ხალხში თავ-პირის მტრევა, ჩხუბი და დავიდარება უნდა დაიწყოს! ამისთანა უმართებულო ქცევა, ბრწყინს ფშავლებში, იმას, როგორც ხალხის სულიერ მამას, არ ევატიება, უფრო იმიტომ, რომ ცემა ხევის ბერს პირველმა იმან დაუწყო.

მღვდელმა მაზრის უფროსთან იხივლა, რომ ხევის ბერმა სამსახურის აღსრულების დროს შეურაცხ-ყოფა

მომაყენაო. მაზრის უფროსმაც საქმე გამოძიებელს გადასცა და რომ იქნება მერე, ის ღმერთმა აწყოს.

ცელკრები

(„ხრდილოეთის სააკენტოსის“ ივლისის 19)

ბარამი. აქ შესდგა კამპანია გასაკეთებლად მისავალ გზებისა, მეტადრე შაქრის ქარხნებისადმი.

საქმე შესახებ ორიოლის ბანკისა მალე სამოსამართლო პალატაში გადავა.

ალექსანდრიძე. მოვიდა ამბავი, თუმცა არ დამტკიცებულა, რომ გორდონმა ბერბერი ხელ-ახლავ აიღო.

პარიში. ჭერიმ ნახა ჩინეთის ელჩი და უარი უთხრა, პასუხის მოცდაზედ ფულის მოცემის შესახებ. პალატის კამისიამ გასინჯა სენატისადმი უკან დაბრუნებული პროექტი შესახებ კონსტიტუციის გადახედვისა და მიიღო იმ ცვლილებებით, რა ცვლილებაც სენატმა მოახდინა.

განცხადებანი

ახლად გახსნა თბილისში მეხანიკური ქარხანა სასექწოდებით „სოფლის მშენებელი“

არსენალის აღმართზედ, სასწორის პირ-და-პირ, ინტენდანტსტეოს გვერდზედ, სახლის № 5, თავ. ალექსანდრე იაკობის-ძე მრისთავისა.

ქარხანა მიიღებს ყოველგვარ სამეხანიკო სამუშაოს სხვა-და-სხვა მოწყობილობითურთ, სტალიარისას, სლესარისას და სპილენძის საკავშიროებს, წყლის გასაყვან მილებისას ბოსტნების მოსარწყავად, ფონტანებისას, როგორც ბაღებში ისე ქალაქის სახლებში, ხოლო უფრო სოფლებში. ქარხანა მიიღებს ყოველ გვარ სამუშაოს ბბ-თ მიწათ-მომქმედთა და სოფლის მეურნეთა სოფლის მეურნეობისა და საჭიროებთა შესახებ. შევლა სამუშაო საუკეთესო ოსტატებისაგან იქმნება გაკეთებული თავდებობით რამდენსამე ხანს. მეურნეთა მოთხოვნილებათა-მებრ გაეგზავნებიან დაუყონებლივ ოსტატები შემოკვეთილის სამუშაოს გასაკეთებლად. შევლა ნივთსა და იარაღს, რომელიც არ გამოდგება, ქარხანა უკან მიიღებს და ფულს დაუბრუნებს მსყიდველს, ან სხვაზე შეუცვლის სურვილისამებრ. ქარხანაში არის გასასყიდად ჩვენგან გაკეთებული და გაუმჯობესებული მოწყობილობა (აპარატი) წიწილთ საჩეკად ხელოვნურის წესით, უკრუხოდ. სიაპარატებისა და ჩემ-მიერ მომზადებულის ნივთებისა და აგრეთვე ღარიგ-

ბუ წიწილთ-საჩეკის მოხმარებისათვის დადგინდა მსურველს მუქოდ. მარხანაში მიიღება აგრეთვე მეკეთა წყლის წისქვილის გასაკეთებლად. შიშორილესად ესთხოვთ ქალაქის გარეშე შემკვეთელთ თავიანთი აღრესი გარკვევით დაწინაონ. მარხანის კანტორა ღიაა მუდამ დღე 8 საათიდან 2 საათამდე და 5 — 8-მდე საღამოობით, კვირა, უქმედლის გარდა.

მარხანა მალე მიიღებს საშენებელს იარაღებს, ხოლო მიღებამდე საუკეთესო მალაზიებიდან იყიდის და გაუზაფხუნის თავის მუშტარს.

პილოტი (10-4)

იყვანენ მოსწავლე მკირე წლოვანს ბავშვებს როგორც საცხოვრებლად, აგრეთვე მოსამზადებლად შემდეგს კლასებში გადასასვლელად. მსურველთა შეუძლიანთ მომართონ შემდეგის აღრესით: ანდრიევსკი ქუჩაში, სერებრიაკოვის სახლებში.

ინდოეთის ულაკაბი თითო 3 მარხანა. ბომაზე 90 კ.—1 მან. არშინი, გლიცერინის საპონი გირვანქა 40 კ. მელალონები ქაფურით ქუთ-იჩუშის საცილებლად, კარბონის პარაშოკი გადამდებნი ავადმყოფობის საცილებლად — 20 კაბ. აღმასის პარაშოკი ყოველ გვარი მეტალის საწმენ-

დად 15 კაბ. 1/2 გირე, ქალაქი ვატიკლოპეტისათვის 500 ფურცელი 50 კაბ. 3000 არშინი ამერიკის კლონკა სხვა-და-სხვა სორტისა 50 კაბ. — 2 მან. არშინი, 1200 ინგლისური რკინის კრაატები, — ვატიკოსისა 7 მანათილამ, ბავშვებისა 4 მანათილამ, (6-3)

ინდოეთის გელემეტები (ჩაუბუტები) მზისაგან დასაფარავად 3 მან. 50 კაბ. ბამაზეი არშ. 1 მან. მზის საათები 50 კაბ. ხაუნაგები 50 კაბ. დაწყობილი, აღმასის პარაშოკი ყოველგვარის ლითონის საწმენდად, ნახევარ-გირვანქა 15 კაბ. ყავის საფუკავი 1 მანათილამ 4 მანათამდე, ბეზმენები 1 მან. 50 დაწყობილი, ელექტრონული, დაუსველებელი სამოსელნი 8 მან. დაწყობილი, გლიცერინის საპონი 40 კაბ. გირვანქა.

ინგლისის მადანიაში არწრუნის გალერეია.

იქვე დიდ-ძალი ამერიკული კლონკა სხვა-და-სხვა ზომისა, ჩულები, წინდები, თოფები, რევოლვერები, სურნელოვანი წყლები (ღუბები) საპონი, მელანი და სხვ. ქალაქი ვატიკლოპეტისათვის 500 თაბახი 50 კაბეკად. პარაშოკის პარაშოკი გადამდებნი ავადმყოფობის წინააღმდეგ 20 კაბ. (6-6)

58 კაბ., შიშორილესად 9,558 მან. 35 კაბ. უკეთესი 11,271 მან. 93 კაბ. მათაჟე: პირველ განყოფილებაში, მესამე ნაწილში, მიხაილის ხიდთან, ქვეთკირის ღუქნები და მიწა, 1259 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 110,189 მან. 75 კაბ., შესავს. გადასახადი 11,244 მან. 54 კაბ. სულ 121,434 მ. 29 კაბ.

მათაჟე: პირველ განყოფილებაში, მესამე ნაწილში, მიხაილის ხიდთან სამ-ეტაჟიანი ქვეთკირის ღუქნები და მიწა, 243 1/2 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 110,189 მან. 75 კაბ., შესავს. გადასახ. 10,538 მან. 51 კაბ. სულ 120,728 მან. 26 კაბ.

შადინოვის, ალექსანდრე ივანეს ძის: პირველ განყოფილებაში, IV ნაწილში, ბანოს ქუჩაზე ორი ქვეთკირის სახლი-ერთი ოთხ-ეტაჟიანი და მეორე ორ-ეტაჟიანი და მიწა, 236 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 38,494 მან. 63 კაბ., შესავს. გადასახ. 4,086 მან. 59 კაბ. სულ 42,581 მან. 22 კაბ.

მემკვიდრეთა შადინოვის, მიხაილ ივანეს ძის: პირველ განყოფილებაში, IV ნაწილში, მელიამინოვის ქუჩაზე ორი ქვეთკირის ორ-ეტაჟიანი სახლი და მიწა, 236 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 17,332 მან. 41 კაბ., შესავს. გადასახ. 1261 მან. 88 კაბ. სულ 18,594 მან. 29 კაბ.

ბაჩთოვისა, ნინო ალექსანდრეს ასულის: პირველ განყოფილებაში, მეორე ნაწილში, ახალი ბებუთოვის და ძონსულის ქუჩებს შორის ორ-ეტაჟიანი ქვეთკირის სახლი და მიწა, 108 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 19,865 მან. 42 კაბ., შესავს. გადასახ. 1,784 მან. 82 კაბ. სულ 21,650 მან. 24 კ.

ბაბაევის, ღვით მასილის ძის: მეორე განყოფილებაში, მეთერთმეტე ნაწილში ორი ქვეთკირის ორ ეტაჟიანი სახლი მალაზიებით და მიწა, 183 კვადრ. საჟ., თავნი ვალი 10,865 მან., 42 კაბ., შესავს. გადასახ. 1196 მან., სულ 21,061 მან., 42 კაბ.,

მემკვიდრეთა ლიბინსკისა, რომუალდ-ალექსანდრე შრანცის ძის: მეორე განყოფილებაში, მეორე ნაწილში, მლისაბედის ქუჩაზე ორი ერთ-ეტაჟიანი ქვეთკირის სახლი და მიწა, 527 კვადრ. საჟ., თავნი ვალი 10,835 მან., 69 კაბ., შესავს. გადასახ. 1087 მან., 43 კაბ., სულ 11,923 მან., 12 კაბ.,

ყაზაროვისა, ავეტიკა ძარაბეტას ძის: პირველ განყოფილებაში, მეხუთე ნაწილში, საზოგადო ქუჩაზე ორ-ეტაჟიანი ქვეთკირის სახლი და მიწა, 103 კვადრ. საჟ., თავნი ვალი 9029 მან., 74 კაბ., შესავს. გადასახ. 351 მან., 13 კაბ., სულ 9,380 მან., 90 კაბ.,

სტეჟურენკოვისა, პელაგია ძონდრატის ასულის: პირველ განყოფილებაში, პირველ შერის ნაწილში, უსახელო ქუჩაზე ორ-ეტაჟიანი ქვეთკირის სახლი და მიწა, 350 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 11,940 მან., 12 კაბ., შესავს. გადასახ. 1178 მან., 49 კაბ., სულ 13,118 მან., 61 კაბ.,

ზიჩაიკისა, ივანე მიხაილის ძის: მეორე განყოფილებაში, მეორე ნაწილში, ჩუგუტოვში, ორ-ეტაჟიანი ქვეთკირის სახლი და მიწა, 149 კვადრ. საჟ., თავნი ვალი 12,641 მან., 65 კაბ., შესავს. გადასახ. 1138 მან., 85 კაბ., სულ 13,780 მან., 50 კაბ.,

ქანაიკისა, ბრიგოლ ბეჟანის ძის: პირველ განყოფილებაში, მლესა ქუჩაზე ორ-ეტაჟიანი ქვეთკირის სახლი მალაზიებით, და მიწა, 300 კვადრ. საჟ., თავნი ვალი 16,566 მან., 53 კაბ., შესავს. გადასახ. 1468 მან., 12 კაბ., სულ 18,034 მან., 65 კაბ.,

ბანიკოვისა, სალომე ტატოს ასულისა: პირველ განყოფილებაში, პირველ ნაწილში, ღვითის ერლოზე ორ-ეტაჟიანი ქვეთკირის სახლი და მიწა, 83 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 3,748 მან. 99 კაბ., შესავს. გადასახ. 265 მან. 40 კაბ. სულ 4,014 მან. 39 კაბ.

იოსელიანისა, იასონ საფრომის ძის: მეორე განყოფილებაში, მეათე ნაწილში, მლისაბედის ქუჩაზე ორ-ეტაჟიანი ქვეთკირის სახლი, ბალი და მიწა, 2.212,51 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 28,117 მან. 38 კაბ., შესავს. გადასახ. 2,595 მან. 38 კაბ. სულ 30,712 მან. 76 კაბ.

43 1/2 წლიანნი სესხნი.

თბილისის უზაგინის, მისივე მაზრისა.

მაღალკისა, ღვით იოსების ძის: თელიანის აგარს სახნავ-სათესი, საძოვარი და ტყე, 141 დესიატ, 1720 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 1,961 მან. 71 კაბ., შესავს. გადასახ. 170 მან. 93 კაბ. სულ 2,132 მან. 64 კაბ.

მაღალკისა, სოფიო იოსების ასულის: თელიანის აგარს, საძოვარი, ტყე და სახნავ-სათესი, 153 დესიატ, 440 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 2,951 მან. 46 კაბ., შესავს. გადასახ. 252 მან. 62 კაბ. სულ 3,204 მან. 8 კაბ.

(3-3)

მუთაისის თავად-აზნაურთ საადგილ-მამულო ბანკის გაგვირგობა
საყოველთაოდ აცხადებს, რომ, ამ ბანკის წესდების მე 18 § ძალით, 18 მარამობისთვის ამა 1884 წლისა, დილის 12 საათზე, ქ. თბილისის თბილისის თავად-აზნაურთა საადგილ-მამულო ბანკის სადგომზე, საზოგადო ვაჭრობით გასყიდულ იქმნებიან დაგროვებულნი მუთაისის თავად-აზნაურთ საადგილ მამულო ბანკის უძრავნი მამულნი ქვემო აღნიშნულთა პირთა, რადგანაც მათ წესდებისამებრ ბანკის სახვედრო გადასახადი არ შეუესიათ

მასყიდვა მოისპობა მხოლოდ იმ მამულთა, რომელთა მეტატრონენი, თანახმად მე-19 § იმავე წესდებისა, შეავსებენ ბანკის სახვედრო გადასახადს და თან განცხადებთა ხარჯებს.

მაჭრობა დაიწყება ქვემო მოყვანილის ვალდებით, ზედ დამატებით შეუესებულთა გადასახადთა, მამულის გასასყიდლად დაწინაურების ხარჯებისა და, საჭროგადოდ, ყველა იმ ფულებსა, რომელიც ბანკს თვისის მოგვალის მიგებრად დაუხარჯავს.

ზამთრ-მოდელიანნი თავნი ვალეები ბანკისა შეიძლება მოსპობილ იქმნენ მამულის გირავნის ფურცლებით სახელდობრივის ფასისამებრ — მანეთი მანეთად, და აგრეთვე შეიძლება გადატანილ იქმნენ მყიდველზე; ხოლო ვალეზე გადასახადი და სხვა შეუესებელი ფულები (ნედლიმკა) უნდა მოსპობილ იქმნენ ნაღდი ფულით.

მაჭრობაში მონაწილეობის მიღების მსურველთ შეუძლიათ განიხილონ ბანკის სამმართველოში შეფასებითი აღწერილობა და სხვა საბუთები გასასყიდლთა მამულთა.

ითუ ეს ვაჭრობა არ შესდგა, მაშინ, თანახმად ბანკის წესდების მე 24 §-ისა, ინიშნება მეორე და უკანასკნელი ვაჭრობა 4 სექტემბერს ამა 1884 წლისა.

187/12 წლიანნი სესხნი.

ქ. თბილისის

მანაქიქოვისა, ანა ივანეს ასულის: პირველ განყოფილებაში, მეორე ნაწილში, ბალის ქუჩაზე სამ-ეტაჟიანი ქვეთკირის სახლი და მიწა, 204 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 25,428 მან. 41 კაბ., შესავს. გადასახ. 2,563 მან. 68 კაბ., სულ 27,992 მან. 9 კაბ.

მემკვიდრეთა შირიგოვისა, ივანე მინას ძის: პირველ განყოფილებაში, მესამე ნაწილში, მიხაილის ხიდთან, ორ-ეტაჟიანი ქვეთკირის სახლი, ქვეთკირის ღუქნები და მიწა, 758 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 101,713 მან.